

Književnost.

Zbirka zakonov in ukazov o ljudskem šolstvu na Kranjskem. Izdal po naročilu c. kr. deželnega šolskega sveta za Kranjsko dr. Fr. Heinz, c. kr. okrajni komisar. V Ljubljani 1895. Tiskala in založila Ig. pl. Kleinmayr & Ferd. Bamberg. Str. XXXII. + 790. Cena v platno vezani knjigi za naročnike 3 gld., po pošti 21 kr. več, za nenaročnike stane knjiga 4 gld. Zbirke šolskih zakonov smo na Kranjskem že dlje časa prav občutno pogrešali, zato smo izdavatelju in založnikoma zelo hvaležni na tem zelo skrbno in spretno sestavljenem delu. Knjiga je razdeljena na tri dele: prvi obsega državne zakone in ministerske ukaze o ljudskem šolstvu, zlasti one, ki se nanašajo na Kranjsko šolstvo; drugi obsega dotične deželne zakone za Kranjsko, tretji pa ukaze in naredbe deželnega šolskega sveta kranjskega. Posamezni ukazi in razpisi, o katerih se je pokazalo šele po končanem tisku teh treh delov, da bi bilo vredno jih sprejeti v zbirko, so zbrani v dostavku. Zbirki je dodano kronologično in abecedno kazalo. Knjiga bode torej dobrodošla kot priročna knjiga učiteljstvu na ljudskih in meščanskih šolah, udom šolskih svetov ter administrativnim uradnikom, ki imajo opraviti uradno s šolo, da morejo najti lahko in gotovo potrebna zakonska in ukazna določila, zato to zbirko vsem tem krogom kojim je namenjena, prav toplo priporočamo.

Naši dopisi.

Z Gorenjskega. Uže pri svojem dohodu z Dunaja iz tečaja za deška ročna dela v Neulerchenfeld-u, namenil sem se bil slavnemu uredništvu „Tovariša“ o tem nekoliko vrstic pisati; a ker je gospod kolega Petkovšek, kateri je tudi na Dunaji v tečaju za deška ročna dela v „Neubau“ bival, v cenjenem Vašem listu leta 1894. nekoliko o teh tečajih omenil, opustil sem tedaj kaj v tem poročati v „Tovarišu“. Ker pa je ta list v svoji tretji letošnji številki pod rubriko „Vestnik“ obvestil, da se tečaj za rokotvorna dela v Neubau na Dunaji z dném 16. maj. srpana prične, naj se mi dovoli, da sedaj o tem nekoliko vrstic pišem cenjenim gg. tovarišem, ki nameravajo morda v ta tečaj iti. Morda bi jim utegnilo hasniti.

Do sedaj so kranjski učitelji rokotvorni tečaj navadno v Neubau-u obiskovali; le 3 ali 4 učitelji s Kranjskega, med temi tudi moja malenkost, frekventirali smo tečaj za rokotvorna dela tudi v Neulerchenfeld-u, XVI. Grundsteingasse št. 65. v meščanski šoli pod vodstvom izvrstnega ter jako kolegialnega ravnatelja gosp. Josipa Urbana. Jaz, kot ne posebno izboren in spreten strokovnjak, ne vsojam si trditi, je-li tečaj v Neubau-u ali v Neulerchenfeld-u bolji; rekali in rečejo pa še spretnejši strokovnjaki, da je tečaj v Neulerchenfeld-u mnogo boljši, od onega v Neubau-u. To so tudi slovenski učitelji in učitelji družih kronovin o priliki pohoda svojih tovarišev meseca vel. srpana 1894 se izrazili. Jaz sem bil parkrat pri svojih rojakih v Neubau in rekli so, da jim v Neubau vse bolj vgaja pouk ter sistematično in praktično urejena metoda. Tudi je frekventantov v Neubau-u mnogo preveč, da bi se vsi mogli uspešno poučevati in da bi se jim moglo vse natanko pokazati. Da pa gre večina g. tovarišev v Neubau, pride od tod, ker tečaj v Neubau dalje obstoji, nego oni v Neulerchenfeld-u in pa od tod, ker je v Neubau manj ur, ko v Neulerchenfeldu delu odločenih in vsakdo raje manj, ko več dela. To je naravno. Učiteljem na Dunaj zahajajočim pa mora namen biti, da se v stroki izvezbajo in da si zgodovinske in druge znamenitosti dunajske nekoliko prisvoje. Poučuje se v Neubau v treh, če ne celo v štirih strokah rokotvornih del. To je za 4 oziroma 5 tednov preveč. V Neulerchenfeldu poučuje se le v dveh strokah, to je: v lepljenstvu in v delih na stružnici (Hobelbank), a to temeljito in metodično in ravnatelj nadzoruje oziroma poučuje en od-